

MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztői órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul (Nagypiac tér) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej
IV. évfolyam 206. sz.
1935. JULIUS 27.
Szombat

Két szembenálló táborba tömöríti Európa népeit az olasz-abesszin viszály

Soha ilyen készületlenül nem ült össze a Népszövetség — állapítják meg Genfben. — A négus bizakodó hangulatban van...

Genf, július 25.

A Népszövetség titkársága elkészült arra, hogy a július 25-én éjjel 12 óráig az olasz-abesszin vegyes bizottság tagjai között nem történik meg a meg egyezés akkor táviratot intéznek a Népszövetség tagállamaihoz, amelyben felszólítják őket, hogy 5 napon belül rendkívüli közgyűlésre gyűljenek össze Genfben. Avenol a Népszövetség főtitkára tegnap félórás beszélgetést folytatott Laval francia miniszterelnökkel, majd visszatért Genfben, hogy maga vegye kezébe a genfi irányítást. Avenol azonban érintkezésbe lép a Népszövetség jelenlegi elnökével, Litvinovval a tanácsülés egybehívására tárgyában.

Olasz születésű körök hangoztatják, hogy az olasz-abesszin viszály ügyében a küldött vegyes bizottság nemcsak, hogy nem tudott meg egyezni, hanem még arról sem egyeztek meg, hogy miről tárgyaljanak. Így nem kerülhet sor arra, hogy ötödik döntőbíró nevezzenek ki, hanem sajnálhatóan arról lehet szó, hogy a delegátusok visszatérnek megbízatásukat.

A francia lapok aggodalommal tekintenek a Népszövetség ülése elé és megállapítják, hogy

a közgyűlés soha nem ült össze ilyen előkészületlenül, mint most.

Az Odeon szerint két lehetőség van: Olyan megoldást találni, amely teljes elégtételt szolgáltatna Olaszországnak (ebben az esetben csak az ualusi incident tárgyalására szorítkoznának) vagy Anglia felfogását fogadják el, hogy a Népszövetség alapokmánya szerint az egész olasz-abesszin viszály ügyét áttanulmányozzák.

Két eshetőség szerint a Népszövetség tagállamai két pártra is oszlanak már. S mint a Jour megjegyzi, Anglia álláspontja mellett van Kanada, Dánia, Spanyolország, míg Franciaország a latin államokkal olyan kompromisszumos meg egyezést kíván, amely teljes elégtételt szolgáltat Olaszországnak.

Olaszországnak minden eshetőségre megmarad az a helyzete, hogy a Népszövetség előtt teljes egészében kifejttesse a követeléseit a hadjáratok megindításának okairól.

Népszövetségi körökben úgy tudják, hogy az ülés elején Japán, az Egyesült Al-

lamok közös jegyzéket intéznek Olaszországhoz, amelyben felhívják az olasz kormányt, hogy a Briant-Kellogg paktumra. Ebből azt veszik ki, hogy a két állam Anglia álláspontja mellett van.

Londonból jelentik: Az angol lapok, köztük a Times — igen élénken foglalkozik az olasz-abesszin kérdés ügyével. A lap értesülése szerint az abesszin kormány most foglalkozik Olaszországnak legutóbb Abessziniához intézett jegyzék tanulmányozásával. A Times véleménye szerint Abesszinia még mindig hajlandó volna Olaszországgal meg egyezést kötni, akár terület átengedési alapon is, mindenesetre azonban — írja a lap — az átengedett terület helyett nem új területet, hanem pénzt kérne Olaszországtól. Addis Abeában — foly-

tatja tovább az angol lap — rendkívül reményteljesen ítéli meg a helyzetet és abból a tényből kiindulva, hogy az abesszin négus a 42. születésnapja alkalmával rendezett királyi fogadtatáson mosolygó arcot mutatott, nagyon messzemenő következtetéseket vonnak le. Ugy vélnek a lapok, hogy még mindig sikerülne békés meg egyezés formájában a háborút eloszlatni.

Párisból érkezett jelentések szerint Franciaország igyekszik az utóbbi időben kissé elhidegült olasz barátságot újra felmelegíteni. Eppen ezért Páris minden igyekezetével azon van, hogy Róma tartsa be a népszövetségi alapokmányokban vállalt kötelezettségeit és csak a Népszövetség közlekedéséről összehívandó gyűlésén kimondott döntéshozatalra tartsa magát.

Tizenhárom munkás súlyos balesete a bodfalai cukorgyárban

Brasov, július 25.
A bodfalai cukorgyárban nagyszabású építkezések folynak. Az egyik fél kőfal eddig még ki nem derített okból leomlott és 13 munkást maga alá temetett. Valamennyi súlyosan megsebesült. A hatóságok megindították a vizsgálatot a szerencsétlenség okának megállapítására.

Megbukott a holland kormány

Amsterdam, július 25.

Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, hogy a holland forint helyzete meg ingott és ezzel kapcsolatban a holland kormány benyújtotta lemondását. A kormány most hivatalos nyilatkozatot adott ki, mely szerint a kormány még a helyén marad és nem felel meg a valóságnak a forint-ról szóló híresztelések. A kormány el van határozva arra, hogy minden a forint ellen irányuló támadást erős kézzel letör. — Avégből a holland nemzeti bank a kamatlábat 3 százalékról 5 százalékra emelte fel.

Lapzárta: A kor érkezett jelentések szerint a holland kormány benyújtotta lemondását. Vilma királynő elfogadta a lemondást és a miniszterelnököt bizta meg kor-

mányaalakításával. Hír szerint a kormányváltás megoldása hosszabb időt vesz igénybe.

Nagy érdeklődéssel várják vissza az athéni polgármestert

Athén, július 25.

A görög sajtó hirtelen megváltoztatta eddigi módszerét a görög királykérdéssel kapcsolatban és tartózkodó magatartást vett fel addig, amíg Kancias, Athén polgármestere vissza nem tér Londonból. A lapok különben cáfolják azt a hírt, mintha egyes tráciai és macedoniai tisztviselők tették volna arra, hogy a görög köztársaság jellegét minden körülmények között megvédik.

A 333 nyereményes tombola 9. száma

Nagy tűz az Oradea melletti Misca községben

A görög keleti püspökség birtokán pusztított a vörös kakas. — 80 ezer lej a kár. — A tűzoltók nem tudtak oltani, mert a kutak kiapadtak

Oradea, július 25.

Szerdán este félhat órákor veszedelmes tűz tört ki az Oradea közelében fekvő Misca községben, a görög keleti püspökség birtokán. Az eddigi megállapítások szerint a birtokon működő cseplőgépek kiapadtán szikra okozta a tüzet, amely pillanatok alatt két hatalmas szénkaszlat borított lángba.

A közelben dolgozó munkások zonnal a tűz oltására siettek, minthogy azonban a nagy szárazság és a szél miatt tartották lehetett attól, hogy a tűz nagyon elharcpózik, telefonon értesítették az oradeai tűzoltókat, akik nagy készültséggel vonultak ki a helyszínre.

Amikor a tűzoltók megérkeztek, a két szénakaszal már óriási lángokkal égett. A tűzoltók azonnal hozzákezdtek volna az oltáshoz, amit azonban a lehetetlenséggel tett határossá az a körülmény, hogy

a falu kutjai kiapadtak.

A tűzoltók és az egybegyűlt emberek nagy kétségbeeséssel látták a tűz pusztításait, amellyel szemben szinte tehetetlenül állottak. A szénakaszlak megmentésére gondolni sem lehetett ilyen körülmények között és a tűzoltók munkája is arra szorítkozott, hogy a lángok továbbterjedését megakadályozzák, ami órákon át tartó megfeszített munka után sikerült is.

Ekkor már késő éjszaka volt, a tűzoltók azonban

egész éjjel kinmaradtak Miscán, mert tartani lehetett attól, hogy az üszkös paraszakot felkavarja a szél és újabb tüzet okoz.

A reggeli órákban tért vissza a tűzoltó Oradeára, míg a délelőtti folyamán újabb készültség vonult ki, hogy a lapangó tüzet végleg elolíssa. A kár 70—80 ezer lejre tehető.

Kivágandó és összegyűjtendő
Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a **333 nyere-ményes tombolán**

1935 július 19. — aug. 20.

A NAP

★

Születésnap

Nem tulzunk, ha azt állítjuk, hogy alig pár hónappal ezelőtt Európában és Amerikában azt sem tudta az emberek legnagyobb része, hogy Abesszinia a világban. Középiskolai tanulmányaink során elfordul tugyan ez a név, a jobb tanulók tudták is, hogy milyen nagy a kitejedése, hány lakosa van és mi a fővárosa, de ezen túl vajmi keveset tudtunk arról a keletafrikai birodalomról, ahol a négus parancsol és melyet pár hét óta a világ középpontjára emelték. Az érdeklődésbe hozott az az imperializmus törekvése, amellyel Mussolini minden áron újabb területeket akar biztosítani a gyors iramban szaporodó olasz népnek.

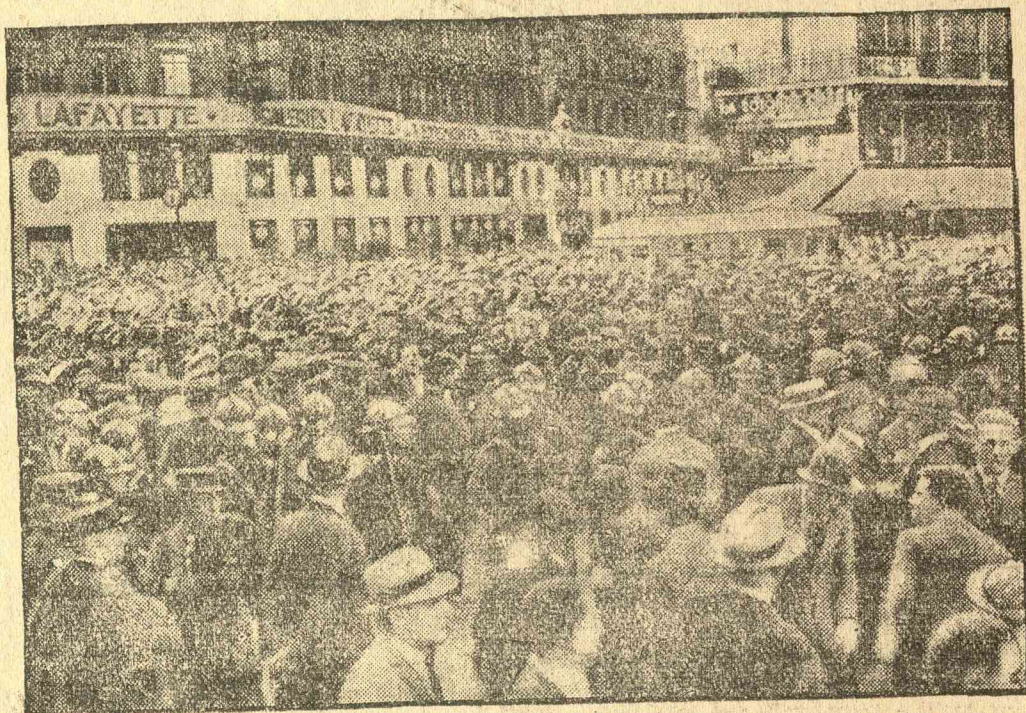
Kétségtelen, hogy akadtak olyan emberek, akik valamivel többet tudtak Abessziniáról, mint az európai emberek átlaga már akkor is, amikor még senki se sejtette, hogy 1935 nyarán lázas izgalom fogja átűteni az embereket, ha ennek az országának a nevét meghallják. Kétségtelen, hogy akadtak európai emberek, akik tudták, hogy az abesszin császárnak Haile Selassie a neve. Már akkor tudták ezt, mikor Európa többsége még nem gondolt arra, hogy ezt a nevet jó lesz megtanulni. Kétségtelen azonban az is, hogy még az a pár kiválasztott aki ismerte a négus nevét, — sem tudta, hogy voltaképpen mikor is van a négus — születésnapja.

Egészen bizonyos, hogy Abesszinián kívül egyetlen ország sem akadt ezen a földkerekségen, amelynek lakói tisztában lettek volna azzal, hogy a négus az év melyik napján ünnepli meg annak évfordulóját, hogy először látta meg a napvilágot. Nem tudták ezt még a négus kollegái a császárok, királyok, köztársasági elnökök sem.

Nem lehet azt mondani, hogy pár hónappal ezelőtt, a négus születésnapja körül uralkodó tájékozatlanság az államfők körében különösebb gondot okozott volna. Egészen bizonyos, hogy Abessziniában ezelőtt is megünnepezték a négus születésnapját, azonban erről Európában és Amerikában egész egyszerűen nem vettek tudomást.

Az idők változásának legbiztosabb jele, hogy ma már alig akad újságolvasó ember, aki ne tudná, hogy Jüda országnak Abesszinia császára, Haile Selassie négus, szerdán töltötte be életének negyvenötödik évét. A nevezetes évfordulót már előre beharangozták a nagy távirati irodák melyek jól tudják, hogy a négus születésnapja a közeli jövőben épp olyan fontos szerepet fog játszani a történelemben, mint például az angol királyé vagy Roosevelt amerikai elnöké.

Hogy miért éppen ezt a két példát emlitettük, annak oka, hogy úgy az angol király, mint Roosevelt elnök megleghangos üdvözlő táviratot küldött a négusnak születésnapja alkalmából. A két legnagyobb birodalom feje is tudomást szerzett ezzel a születésnapról, amiről mindeddig vajmi kevés fogalmuk volt. A születésnap üdvözlése még nem jelenti azt, hogy Anglia vagy Amerika Abesszinia mellé álljon a közel nagy megszárlásban, de mindenesetre azt jelenti, hogy Abesszinia világtényezővé vált, amellyel számolni kell és urának születésnapja mellett nem lehet többé észrevétlenül elhaladni.



Páris népe tüntet a szükségrendeletek ellen

A radikális baloldali pártok köré tömörült tisztviselők a francia kormány határozott gyűléstilalma ellenére kivonult az utcára és tüntetett a takarékosági rendeletek és a fizetés leszállítás ellen. Nagyszámú rendőri készültség tartotta fenn a rendet.

Unirea (Zalau)-Tac (Tasnad) 5:2

Tasnad, július 25.

Vasárnap a Tasnadi AC a Zalau Unirea-ét követte le, amelytől 5:2 arányban vereséget szenvedett. A vereséget a játékosok TAC együttesének nem kell szegyeudnie, mert az Unirea vezetősége a TAC sportos győzelmeit figyelemmel kísérve, csapatot Simleul Silvaniei Sport Club 5 legjobbjátékosaival erősítette meg. Az Unirea indítja el a labdát, a TAC mindjárt frontba kerül, de a kitűnő Rubineskó csapattal kapus minden labdát biztosan ment, a 15.

Szombalon hirdelnek ítéletet Dumitrescu tábornok perében

Bucuresti, július 25.

A legfelsőbb katonai bíróság szerdán egész nap folytatta a Dumitrescu csendőrtábornok bűnperének tárgyalását. A szerdai napon fejeződtek be a perbeszélések. Ennek ellenére viszont ítélethozatalra előreláthatólag csak a hét végén fog sor kerülni.

2. oldal.

"ERDELYI MAGVARSAG"

1935 JULIUS 27.

perében a TAC szerzi meg a vezetést, ugyan is Olán ideális beadásából Bölöny II győnyörig gólt lőtt (1:0). Az Unirea most már nagyobb lendülettel fekszik a játékosok veszélyes felütésekkel szorítják a TAC kapuját, de eredményt csak a 31. percig, a mikor Malajos simleuli center előre lövő labdájával Simon simleuli balszélső gólt lő 1:1. A TAC együttesen meglátzsa a rendszertelen tréninghiány, fáradtan mozognak, rengeteg gól helyzetet kihagynak, míg az Unirea urálja a mezőnyt, sikerül is a 40. percben Palcaza simleuli csatár révén 2:1-re emelni a gólok számát, a félidő hátralévő percei eredménytelenek. Ujrakezdés után a TAC nagyon szépen kombinál, a csatárait óriási balszerencsével játszanak, lövéseiket nem kíséri szerencse, 16. p. az 11. szorugást harcol ki, melyből Debreceni gólt fejel 3:1. Ez az eredmény a TAC játékosait nagyon megzavarja, helyeket nem tartva erősen csapkodnak, míg az Unirea Palcaza simleuli csatár révén két gólt 5:1, a melyre a TAC két tizenegyesrel válaszul a melytől csak egyet tudnak góllá tükiesíteni. A hátralévő percek TAC fölény jogyében telik el. Erdős bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Londonban nem merik nyilvánosságra hozni az angol-német tengerészeti egyezmény szövegét

Az ok: Anglia kormánya nagyobb engedményeket tett Németországnak, mint amilyenekről eredetileg szó volt

London, július 25.

Nagy szenzáció pattant ki az angol-német tengeri egyezmény parlamenti vitája alkalmával. Ugyanis az angol-német tengerészeti egyezmény teljes szövegét négy a parlamenterekkel szembe közzétették. — Elvett Cock munkáspárti képviselő interpellációt intézett Sir Bolton Eyershez, az admirális első lordjához, aki azonban kitérő választ adott. A képviselő akkor csodálkozásának adott kifejezést, hogy az angol birodalom képviselői előtt is titokban tartják az angol-német tengeri egyezmény szövegét. Az admirális újabb válaszában kijelentette, hogy

az angol-német tengerészeti egyezmény

számadatait azért nem hozhatják nyilvánosságra, mert ez veszélyeztetné a közeli tengerészeti konferenciát.

Sir Bolton Eyers nyilatkozata nagy szenzációt keltett és a lapok ebből azt következtetik, hogy

az angol kormány sokkal nagyobb engedményt tett Németországnak, mint azt a nyilvánosság tudná.

Annyit bizonyosan tudnak máris, hogy az angol kormány nem 17 ezer, hanem 23 ezer tonna tengeralattjáró építésébe egyezett bele, ami az angol tengeralattjárók tonnatartalmához viszonyítva a 35 százalék helyett 45 százaléknak felel meg.

A szovjettel való diplomáciai viszony felvételelét sürgeti egy jugoszláv kormánypárti képviselő

Tiltakozott az ellen, hogy a Habsburgok jugoszláviai vagyonát is visszaadják

Belgrád, júl. 25.

Dimitrievics Mita jugoszláv képviselő a jugoszláv Skupstinában feltűnést keltő beszédet mondott. Beszédének annál nagyobb jelentősége van, mert Dimitrievics a jelenlegi kormánypárthoz tartozó képviselő tehát szava meglehetősen nagy súllyal esik latba Jugoszlávia belpolitikai életében.

Dimitrievics képviselő elsősorban kijelentette, hogy Jugoszláviában minden szerb az utolsó csepp vérig a Habsburg restauráció ellen van, mert még mindenki emlékeztében él az a tény, hogy mit szenvedett

a szerb nép a Habsburgok uralma alatt. — Ugyanakkor a képviselő éles hangon tiltakozott az ellen, hogy egy jugoszláv képviselő a Habsburgok jugoszláviai vagyonának visszaadását kérje.

Nyilatkozott Dimitrievics képviselő arról is, hogy Jugoszlávia ak eminens érdeke, hogy szorosabbra fűzze a jóviszonyt Olaszországgal. Végül Dimitrievics feltűnést keltő hangon követelte, hogy Jugoszlávia a két másik kisantant állam példájára vegye fel a diplomáciai kapcsolatot a szovjettel.

Halálra sujtotta a villám az ebédnél ülő család négy tagját

Botosani, július 25.

Unsa községben borzalmas tömegszerecsétlenség történt, amelyn gy emberáldozatot követelt. Unsa község felett tegnap este nagy vihar vonult végig, sűrű villámlásokkal és mennydörgésekkel. Dumitru Mihail gazdálkodó négytagú családja éppen az asztalnál ült, amikor a villám becsapott a

házba és az egész családot agyonvágta. Egyetlen egy nem menekült meg élve. A villám felgyújtotta még a házat, amelynek azonban csak a tetője esett le, mert a nagy eső eloltotta a tüzet. A vihar elvonulása után a szomszédok úgy találták meg a halottakat, ahogy az asztalnál ültek.

Ujabb halálos bányászerecsétlenség Baia-Maren

Nyolcvan kilogrammos kötőmeg zuhant egy bányászra

Baia Mare, júl. 25.

A kiszámíthatatlan bányászorszámát emberéletre tört a bányavárosban. Ezúttal a kereszthegyi bányában, ahol igazán ritkán fordul elő szerencsétlenség.

Tegnap Costin Aurél 27 éves segédvájár két társával: id. Pop Sándorral és Pasca Györggyel a „Rupent” szinten dolgozott gödörtömítésnél, miközben fejük felett

3 méternyi magasságból egy 80 kilogrammos kötőmeg zuhant alá.

Mikor észrevették a zuhanást, már késő volt és a kő a félre ugrani akaró Costin Aurél bal alsó testére esett. Teljesen összezúzta a szerencsétlen bányász combját, testét és elszakította a főúteret.

A munkásbiztosító kórházba szállították, ahol dr. Ciortea főorvos részécsitette el.

ső segélyben, ie az érakadás következtében nagy vérvesztéségre szenvedett ember állapota válságos.

A vizsgálat doka most megállapítani, hogy ezúttal is a munkás a hibás a szerencsétlenségért.

Előzőnk a japánok Középamerikát

Tokió, július 25

Japán minden évben meghódít egy-egy darab földet Ázsiából, azonban a szaporító japán fajnak ez sem elég. Eddig a japánok Braziliába vándoroltak ki. Most, hogy Braziliát elzárták a japánok előtt, ezer-ezer japán lepte el Középamerikát, ahol Saladór és Nikaragua államokban telepednek meg, azokon a földeken amelyeket a japán kormány vásárolt számukra.

— Ismeri Ön a Togal-t? A Togal-találták azonnal ható szer rheumánál, köszvényénél, s ülőidegszábanál (isias), valamint ideg és fejfájásnál. E szer rendkívül szerencsés összetételénél fogva és azon kitűnő eredmények alapján, melyet a Togal-al kiváló orvosok, számos klinika és kórház közel husz év leforgása alatt elérték, általános elismerésre talált. A Togal a beteg anyagokat természetes uton távolítja el a testből és nagy mértékben bakteriumölő hatása is. Minden gyógyszerárban kapható.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.30 Gramofon. 18 Motzoi zenekar. 19.16 Motzoi zenekar. 20.20 Hires énekesek lemezei. 21.15 Debussy: Kvartett G-dúr. 21.45 Énekszámok. 22.0k Könnyűzene. 22.50 Szórakoztató zene. 23.35 Szórakoztató zene.

Budapest: 7.45 Tora, utána hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vizjelző szolgálat. 13. Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05 Baráth Éva zongorázik, Pálffy Mária énekel zongora kísérettel. 13.30 Hírek. 14.20 Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30 A 2. honvédegyalozsere zene. 15.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Diákféltő. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Schöppflin Aladár beszél Kafka Margit Székes és évek című regényéről. 18.20 Bertina István szalonzenekara. 19. Sportközlemények. 19.15 Irodalmi rejtélyverseny. 19.45 Hanglemezek. 20.15 Ilnác Rózsa és Köpeczi-Boóc Lajos dr előadestje. 21. A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése. 22

SZOMBAT

Bucuresti: 13.05 Gramofon. 13.55 Gramofon. 14.35 Kányó zene. 18 Katonazene. 19.15 Katonazene. 20.20 Uj lemezek. 21.05 Jazz, 22.50 Éttermi zene. 23.35 Éttermi zene.

Budapest: 7.45 Torna, utána hanglemezek. 11. Hírek. 11.20 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vizjelző szolgálat. 13 Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05 Losoncz. Schfeitzer Oszkár szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 időjelzés időjárás és vizállás jelentés. — 15.40 Hírek élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 17.10 Somfay Margit meséi. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18. Rádó a rádióról. 18.20 Cziczsa József és cigányzenekara. 19.25 Más otthon és más idehaza. 19.40 Hanglemezek. 19.55 Zakariás János postamérnök előadása. 20.40 Radó Antal előadása. 21.15 A Budapesti Szimfonikus Zenekar. 22.30 Hírek, ügétőverseny eredmények, időjárás jelentés 23.55 Külföldi négyedóra. 24.15 Pataky Vilmos jazz zenekara. 1.05 Hírek.

3. oldal / "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935 JULIUS 27.

KALANDOS
SZERELEM

87

— Már megmondtam a sofförnek, Lord Scroope — mondta Billy — hogy jöjjön az autóval a hátsó kijáratához. Gondoltam, nem szükséges, hogy az egész ház nép ott ácsorogjon, mikor elindulnak.

Mialatt beszélt, a hatalmas autó már meg is állt a veranda előtt.

— Mr. Spencer — mondta Lord Scroope — önnek is köszönök mindent.

Mr. Spencer meghajolt. A következő pillanatban már az autó ajtaját nyitotta ki és besegítette Aimée-t meg az édesapját. Miután becsukta az ajtót, halkán megadta az utasításokat a sofförnek.

Erre balra forduljon, az északi kapun menjen ki a parkból és engedjen teljes gőzt.

A sofför bólintott és nekiengedte a gépet.

— Billy — kiáltotta Aimée, amint a kocsni megindult.

Billy ott állt, tisztelgésre emelt kézzel. Nézte, amint az autó egyáltalában nem méltóságteljes gyorsasággal kanyarodik ki a parkból az országútra.

Mikor a kocsni eltűnt, nagyon csendes, lassu léptekkel ment vissza a garázs felé.

XXVII. FEJEZET.

Rivington bácsi.

— Ne szidjuk már többet ezt a rossz gyereket, Tony, drágám — mondta Lady Scroope — Hiszen eléggé megbűnhődött már mindenért.

— Igazad van, Delicia — mondta Lord Scroope. — Hagyjuk.

Aimée ott ült szigorú apja és anyja között, a Scroope-kastély könyvtárszájában. Mind a ketten a kezét fogták. Az éjszaka nem sokat aludt. Sápadt volt és a nagy könnyecsek tették nehézé szemhéjját.

— Milyen drágák vagytok — mondta szomorú mosolygással és megszorította mindkettőjük kezét. — Egyáltalán nem is kaptam ki tőletek. Pedig megérdemeltem volna egy jó verést. Nem is tudom kimondani, mennyire bánok minden.

— Aimée, drágám, ne sirj már. — vigasztalta Lady Scroope és megsimogatta a haját. — Máskor mindent a vidámabb oldaláról fogtál fel, ezt pedig olyan tragikus szemmel nézed. Utóvégre.. utóvégre vége van az egésznek.

— Vége van és el van intézve — bólintott Lord Scroope is. — Örülök, hogy szerencsésen és épségben itthon vagy megint. Csak azt nem értem, miért veszed ennyire a szívedre. Sohasem láttalak ilyen szerencsétlenné.

Aimée felállt.

— Mi van Billyvel — kérdezte letérségszerűen. — Miért nem akartok felelni nekem? Ha Billyt nem láthatom többé, azt sem bánom, ha meghalok.

Lord Scroope hófehér hajába mélyesztette hosszú ujjait. Lady Scroope gyengéden megölelte leányát és kivezette a szobából.

— Menj fel a szobádba és pihenj egy kicsit, szivecském. Jót fog neked tenni. — Egyelőre ne is beszéljünk többet az egész dologról.

(Folyt. köv.)

SPORT

Jövőre egy-egy külföldi játékos is
játszhat a romániai csapatokban

Bucuresti, július 25.

Érdekes kérdések kerültek szőnyegre a futballszövetség intéző bizottságának hétfői ülésén. Az ülésen Davila ezredes elnökölt s az mindenekelőtt tudomásul vette a Németországgal augusztus 27-én és Svédországgal szeptember 1-én lejátszandó mérkőzéseket. Mindkét mérkőzés bíróját az olasz Barlassina lesz.

Ezután került sor az ülés legfontosabb pontjára a jugoszláv szövetség átírására, amely közölte, hogy Jugoszlávia nem vesz részt az 1936. évi Balkán Kupában. A bizottság tudomásul vette a jugoszlávok álláspontját s úgy döntött, hogy válaszában igyekezni fog a szomszéd állam szövetségét rábírní határozata megmáskítására.

Kimondotta az intéző bizottság, hogy azok a játékosok, akik kiléptek régi egyesületeikből, a selejtező mérkőzéseken még eddigi csapataik színeiben játszhatnak.

Igen jelentős döntést hoztak a román szabályok reformjai tekintetében. Egy három tagú reform bizottságot neveztek ki Luchide, Juga és Chiriceanu tagokkal, melynek feladata tanulmányozni a szükséges reformok ügyét. Az albizottság az augusztus 1-i szövetségi tanács elé terjesztette javaslatot. A javaslatok közt lesz csapatoként egy-egy idegen játékos szerepeltetése engedélyezésének terve is. Idegen alatt idegen állampolgár értendő. A rendszert kiépítésképpen akarják bevezetni az 1935—36-os szezonra.

A bucarestii Macabi és a petrosani Jiul
a Nemzeti Bajnokság A. csoportjában?

Bucuresti, július 25.

Fővárosi sportkörökben igen élénken és komoly formában tárgyalják a nemzeti bajnokság A) csoportjának létszámemelését, amely szerint az eddigi 12 csapat helyett 14 csapat szerepelne a következő szezonban. A Consiliul Federal, amely a szövetségi közgyűlést készíti elő, augusztus 3-án ül össze és egyik legfontosabb anyaga a nemzeti bajnokság jövő évi menetének precizizálása lesz. A Consiliul Federal elé két beadvány kerül a nemzeti bajnokság A) csoportjának jövő évi összetétele re vonatkozólag és pedig a Jiul beadványa, melyben az egyesület kéri, hogy a B) ligás mérkőzések győztese egyszerűen helyet cseréljen az A) csoport utolsó helyezettjével, jelen

esetben az AMEFA-val. Ennek a beadványnak nem sok sikert jósolnak, mert a szezon végeztével nem lehet ilyen alapvető változtatást eszközölni az eredeti elgondolásban. Sokkal nagyobb sikerrel kecsegtet a nemzeti bajnoki egyesületek kollektív beadványa, amelyet még a legutóbb Bucarestben megtartott ankéton irtak meg és amelyben a létszámnak tizennégyre való felemelését kéri. Ez a terv a bucarestieknek is nagyon tetszik és a Jiul mellett így valószínű második helyezett Makkabi is bekerülne az első ligába. Lehetséges, hogy az augusztus 3-iki Consiliul Federal a létszám-emelés mellett foglal állást és így az augusztus 4-r tervezett selejtezőre már nem lesz szükség.

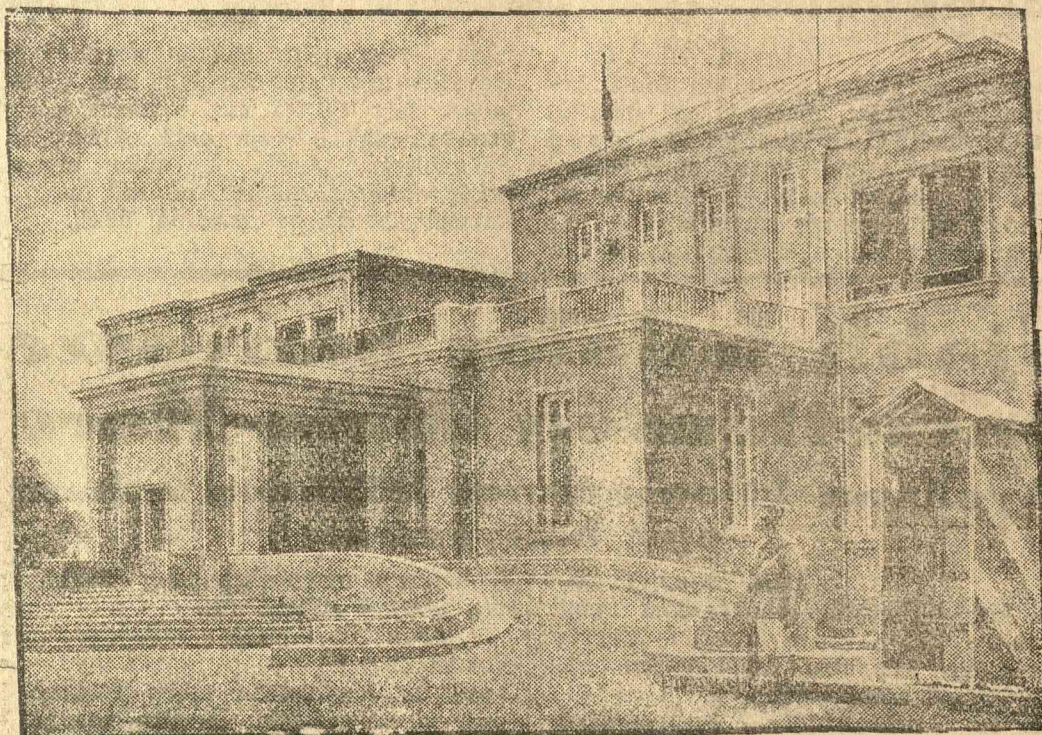
APRÓ SPORTHIREK

A harnadi Juventus—Sparta mérkőzés Zürichben vagy Bernben lesz várhatóan július 28-án.

A bécsi Austria augusztus közepén Bucarestben játszik. A szövetség arra gondol, hogy a Németország és Svédország ellen kiálló válogatottat az Austriával szembeni mérkőzésen próbálja ki.

A román rugbi szövetség benevezte csapatát a berlini olimpiászra.

Egyszere kábelben is megjavították az 1 angol méter vízúszás világrekordját Newyorkban. A 21.00.4 mp-t Tokióban Honda 21.01.01 mp-t uszott. A régi világrekordot Anne-Borg tartja 21 p. 06.8 mpvel.



Ahova az egész világ érdeklődése fordul

Haile Selassie, az abesszin négu császári palotája Addis Abeában.

Megcáfolták a Nemzeti Bank kormányzójának lemondását

Helybenhagyta a vádtanács Calatorescu rendőrkesztör 30 napos vizsgálati fogságát

Bucuresti, július 25.

A bucaresti lapok tegnap délelőtt azt a hírt közölték, hogy a 25 millió devizacsatlás egy miatt Dumirescu, a Banca Nationala kormányzója lemondott állásáról. Ezt a hírt a délutáni órákban a legerősebben megcáfolták. A hír annál is kevésbé lehet igaz, mert Tatarescu miniszterelnök tegnap délután Simu iából visszatérően, — ahol az uralkodónál volt kihallgatáson — a magához

kérte a bankkormányzót, akivel ácszasan tárgyal.

Az ilfovi törvényszék III. szekciójának vádtanácsa szerdán a késő délutáni órákban döntött Calatorescu bucaresti rendőrkesztör további fogvatartásának ügyében. A törvényszék vádtanácsa rövid tanácskozás után hirdette ki határozatát, amely szerint elrendelte Calatorescu ellen a 30 napos vizsgálati fogságot. Calatorescu felebezéssel élt a tábla vádtanácsához.

Villám csapott egy kiránduló csoport közé a sibiui hegyekben

Egy 18 éves leány meghalt, heten megsebesültek

Sibiui, július 25.

Megrendítő szerencsétlenség ért egy felnőtt turistacsoportot a sibiui hegyek között. A kirándulókat a hegyek között vihar érte utól, amely elől menekülni igyekeztek. Az esti órákban értek a rozsdás hegy

oldalába, amikor

a kirándulók közé villám csapott.

A villám Alice Reisenberg 18 éves leányt talált a suli, heten pedig súlyosan megsebesültek.

Repülőkatasztrófák Brasovban és Buzauban

Brasov, július 25.

Súlyos repülőszerecsétlenség történt a brasovi repülőiskola közelében. Eddig még ismeretlen okokból az iskola egyik gépe, amelyen Nichifor kapitány vezetett, lezuhant. A gép teljesen összetört. Nichifor kapitány azonnal meghalt, míg kísérőjét, Petrilla őrnagyot rendkívül súlyos állapotban szállították szanatóriumba.

Buzauból érkezett táviratok egy másik halálos repülőszerecsétlenségről számolnak be. Dobreanu, a buzeau repülőezred egyik önkéntese gépével gyakorlatozott a levegőben. Amikor gépével az önkéntes le akart szállni a földre, beleakadt az országút mellett elhúzódó táviró drótokba. A gép földet

érve, maga alá remette vezetőjét, akit már csak holtan húztak ki az összetört repülő romjai alól. A katonai hatóságok mind a két esetben megindították a vizsgálatot.

Rheuma, köszvény és ülőidegzsába

legjobban bevált gyógyszere a Togat-tabletta.



Kiválasztja a húgysavat. Még elhanyagolt esetekben is gyógyító hatású! Használja teljes bizalommal! Minden gyógyszerárban és drogériában. Lei 52.— és Lei 130.— Svájci készítmény!

Mi ujság Marghitán?

Titokzatos haláleset a marghitai szőlőhegyen. Egy héttel ezelőtt egy reggel, amikor a napszámások benyitottak Dajka Károly gazdálkodóhoz, kinek nagy kiterjedésű birtoka volt a marghitai szőlőhegyen, meglepetve látták, hogy Dajka a székéről kfordulva meghalt. A napszámások orvosát szaladtak, de az orvos már csak a beállított halált tudta konstatálni. A gazdálkodót másnap el is temették a falu nagy részénél, a csendőrmester azonban nyomozást indított, hogy mi okozta a hirtelen halált, ugyanis még előtte való este az öreg gazdálkodó vigan mulatott szomszédjaival, de a mulatság vége állítólag veszekedés volt és lehet, hogy a halál a veszekedés következménye volt. Az oradeai ügyész ségről a napokban száltak ki a vizsgálat megejtése végett.

A reszkető szektának toborzott híveket egy picui szegény ember. A marghitai járási községeket már több ízben kereste fel Siva Károly nevű picui szegény ember, aki a reszkető szektának toborzott híveket. Ertesülésünk szerint Siva több községre ke reszt fel és ott egybehívta a tömeget, majd azok előtt ismertette célját és kerte, hogy lépjenek be a reszkető szektába. Az

idonsult hívek között azonnal nagymennyiségű röpiratokat és propaganda könyveket osztott szét. A csendőrség figyelmes lett Siva Károly akciójára és miután arra rem volt engedélye, hogy gyűléseket tartson, letartóztatta, majd a vizsgálata után szabadrábra helyezték, de ugyanakkor a marghitai járásbírószágon jelentették fel.

Két ember halt meg a falusi bosszu miatt

Targoviste, július 25.

Ocnita községben Gheorghe Ionita gazdálkodó földjén dolgozott Vele volt felesége és egy Burlacu Gheorghe nevű munkás. Javában dolgoztak, amikor három férfi közeledett a hely felé, ahol a gazdálkodók dolgoztak. Mind a három kezében fegyver volt, amelyet a munkásokra sűtöttek. Burlacu Gheorghe és Onita felesége halálosan találva estek össze. A csendőrség megindította a nyomozást és megállapította, hogy bosszúról van szó. Ioan Serban gazdálkodó ugyanis perelte Onitát a földért, azonban elveszítette a pert. Hogy megbosszulja magát, felszerelte magát, fiát és vejét fegyverrel és rálőtt Onitára és családjára. A három gyilkost a csendőrség letartóztatta.

Fehér Könyvet ad ki a pápa a németországi katolikus üldözések miatt

Róma, július 25.

A pápa elhatározta, hogy a németországi katolikusok helyzetének tisztázására fehérkönyvet ad ki. A fehérkönyv tárgyalja a helyzetképet arról, hogy a németországi katolikusok ellen milyen tervszerű irtóhadjárat folyik.

Finnországba megy a lengyel külügy-miniszter

Varsó, július 25.

Beck lengyel külügyminiszter augusztus 1-én Helsinkibe utazik, ahol tárgyalásokat folytat a finn kormányral.

Parasztlázadás Mexikóban

Mexikó, július 25.

Kanauras mexikói államban 10.000 paraszt fellázadt. A zandulók követelik, hogy az állam kormányzója vonjon le.

Ujabb tűzvész Magyarországon

Budapest, július 25.

Alig mult el két nap, hogy Magyarországon borzalmas tűzvész volt, máris újabb tűzvészről érkezik jelentés a zalamegyei Kisapáti községből. Tegnap éjszaka kigyulladt az egyik gazdálkodó háza. A tüzet vízhiány miatt nem lehetett eloltani, úgy, hogy rövid idő múlva 18 ház lett a lángok martalékává. Eléget meg nyolc melléképület is.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarus puffadás, vértorlódás, anyagcserezavarok, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás, eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszert.

Lengyel kirándulók tragédiája a Pruton

Botosani, július 25.

Halálos szerencsétlenség történt a Pruton. Ripiceni község közelében táborozik egy zsidó chaluca ifjúsági csoport, amelynek tagjai voltak Grünberg Frida galati és Solomovici Itig Tg-stefanestii chalucon. Tegnap délután érkezett meg a táborba egy csoport lengyel kiránduló. Mivel nagyon meleg volt, a lengyel kirándulók fogadása után Grünberg Frida elment Solomovicsel fürödni a Prutra. A két fürdőző a Prut közepén örvénybe került és bár mind a ketten tudtak uszni, az örvény mégis elkapta őket és belefirtak. Holttestüket még nem tudták megtalálni. A táborban nagy izgalmat és részvétet keltett a tragikus szerencsétlenség annál is inkább, mert a fiatalok a közel jövőben akartak összekelni és azután kivándorolni Amerikába.

Időjárás

Északi szél, keleten esetleg egy-két helyen kisebb záporosó. A hőmérséklet alig változik.

5. oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 JULIUS 27.

Feljelentette a város a Rimanóczy volt bérlőit

Csalárd bukás - vagy védekezés a kártérítési per ellen

Emlékeztet, hogy a Rimanóczy szálloda bérlőit annak idején a város mindent további nélkül kilakoltatta bérletükből. A bérlők a városi tanács kilakoltatása ellen — minthogy az nem bírósági ítélet alapján történt, — felebbezéssel éltek a közigazgatási bírósághoz. A beindított felebbezéseket a bérlők két fórumon meg is nyerték, úgy hogy a volt bérlők kártérítési keresetét is tettek folyamatba a város ellen. A városi tanács most retorzióval él. Még néhány hónappal ezelőtt az interimár bizottság bizottságot küldött ki, hogy a volt bérlők által a berendezésben okozott károkat állapítsák meg. A legutóbbi tanácsülésen ez a bizottság előterjesztette jelentését, amely

a berendezésben okozott károk összegét 1 millió 200 ezer Lira becsüli. A város ezen összeg erejéig kártérítési pert indít a volt bérlők ellen.

Egyidejűleg pedig bűnvádi feljelentést is tesznek ellenük csalárd bukás címen. A városi interimár bizottság ugyanis arra az álláspontra helyezkedik, hogy miután a Rimanóczy volt bérlői részvénytársaságot alkottak, fizetésük beszüntetése előtt csődöt kellett volna kérniük önmaguk ellen.

A jelek szerint a városi tanács csak meg akarja félemlíteni a volt bérlőket, hogy felebbezéseiket és kártérítési perüket vonják vissza, mert erős a látszat, — hogy megnyerik azt.

Szovjet-repülőgép szállt le Romániában

Bucurestiből jelentik: A granicsárok beszámolója szerint tegnap Cetatea Alba közelében, Paylovka község mellett, egy orosz hadirepülőgép kényszerleszállást hajtott végre. Az orosz pilóták elmondták, hogy gépükkel viharba kerültek, elvesztették tájékozódó képességüket és a felhőkben teljesen sötétben repültek. Nem tudták hogy román föld felé kerültek és kényszer

leszállást hajtottak végre, mert a benzinjük is kifogyott. Felsőbb utasításra a granicsárok benzint adtak az orosz repülőnek és miután bebizonyult, hogy valóban eltévedtek és így kerültek át a határon, a granicsárok a pilótákat szabad utjukra engedték. Az orosz gép felrepült és pár pillanat múlva Oroszország felé repült.

Buzával és rozssal fizeljük ki az angliai hitelezőket

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, a kormány nem ratifikálta azt az egyezményt, amit Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter az angol hitelezőkkel kötött és újabb bizottságot küldtek Londonba, hogy a hitelezőkkel elfogadható egyezményt kössenek. A bizottság elnöke tegnap

telefonon jelentette Londonból, hogy az angol hitelezők hajlandók volnának követelésük fejében 5000 vagon buzát és 8000 vagon rozst átvenni. A kormány azonnal megtárgyalta a londoni ajánlatot és telefonon közölték, hogy azt elfogadják. Így az angol hitelezőkkel a megegyezés létrejött.

Roosevelt elnök szerint Amerikának nem kell semleges- nek maradnia egy európai háborúban

Washingtonból jelentik: Roosevelt köztársasági elnök hosszas tárgyalásokat folytatott kormányával. A tanácskozások tárgya Amerika semlegességének kérdése volt egy esetleges háború esetén. A rendkívül nagy horderejű kérdésben nem hoztak döntő határozatot. A minisztertanács tagjainak ugyanis az volt a kívánsága, hogy az Amerikai Egyesült Államok egy esetleges háború esetén tiltsák meg a há-

boruba bocsátkozott államok területeire a fegyverszállítást és a hajózást is. Ezzel szemben viszont Roosevelt elnök szerint ezt a határozatot egyes államok kihasználnák. Ellenben egy fenyegető háború esetén ne kössék Amerikát a betű törvénye és belátása szerint avatkozassék bele az esetleges konfliktusokba. A rendkívül érdekes előterjesztések ügyében a szenátus illetékes bizottsága csak holnap dönt.

Borzalmas hitvesgyilkossági bűnper a tábla előtt

Hantig Joan 44 éves borsai gazdálkodó mult év november 2-án veszekedés közben félig agyonverte feleségét, majd kötéllel a gerendára huzta és halálra kinozta.

A gyilkosságot a nyomozást végző csendőrség csak nagy nehezen tudta kideríteni. Hantig ugyanis azt a látszatot keltette, mintha a felesége öngyilkosságot követett volna el. A hatósági orvos véleménye azonban döntő fontosságú volt és a felsorakoztatott bizonyítékok alapján. Hantig megtörten bevallotta, hogy feleségét valóban ő tette el láb alól.

Vallomása szerint a kérdéses napon veszekedés támadt közöttük, azért, mert az asszony szeretőjének vitt enni. A veszekedés verekedéssé fajult, aminek hevében Hantig egy husánggal kezdte ütni asszonyát. Amidőn az asszony elájult, Hantig lábainál fogva kötötte fel a mestergerendára és úgy kinozta tovább órákon keresztül, amíg az asszony belehalt a válogatott kínzásokba. Ekkor, hogy a gyilkosság gyanúját elterelje, úgy akasztotta fel az assz-

zonyt, mintha az öngyilkosságot követett volna el.

Elsőfokon a sigethi törvényszék Hantig Joant 10 évi kényszermunkára ítélte. Másodfokon az oradeai tábla szünetelt, csak jóváhagyta az elsőfoku ítéletet. A vádlott védője semmisségi tanáccsal élt.

— Amig 350 lei eljut odáig. Különös kálváriában volt része Vlaic Ioan ciumeghiui vasutasnak. A vasutas egyik ismerőse 350 leit küldött postán, amiről az ottani posta értesítette a címzettet. Amikor Vlaic a pénzért jelentkezett, a postamester egy 500 lejest adott át neki, mint hogy azonban Vlaic nem tudott visszaadni, nála hagyta a pénzt, hogy majd küldje el, ami visszajárt. Vlaic a pénzzel együtt eltávozott anélkül, hogy az átvettelt igazolta volna. Este a postamester elküldött a 150 leiért, amit Vlaic oda is adott, közben azonban tréfásan megjegyezte, hogy "mégegyszer követelhetné a pénzt, hiszen nem nyugtázta". Ugy látszik, hogy ezt a tréfás megjegyzés visszakerült a postamester fülébe, mert Vlaic ellen feljelentést tett a csendőrségen, amely Vlaicot megidézte. Itt azután hamarosan tisztázódott a félreértés, hiszen ha Vlaic rosszakaratu lett volna, a 150 leit sem adta volna vissza.

— Asztalos munkások gyűlése. Az oradeai asztalos munkások július 27-én szombaton délelőtt 10 órakor gyűlést tartanak a Tache Jonescu 1. szám alatti Munkások Otthonban.

— Fél happy-enddel végződött a salontai romantikus leányszöktetés. A salontai romantikus szöktetés hőseit, Bors Bandi cigányprimást és a 16 éves gazdag salontai leányt — mint megirtuk — a detektívek Oradeára hozták és a rendőrség jegyzőkönyvet vettek fel a történetekről. Bejöttek a szülők is, de hiába volt minden kérés, könyörgés. A fiatal leány kijelentette, hogy ha agyonverik is, akkor is a Bandié lesz. Végre is a szülők úgy döntöttek, hogy egy évre zárdába helyezik a szökevény hölgyet és ha azután nem mond le szerelméről, hozzáadják a primáshoz. Tehát: happy-end — egy évi haladéokra.

APRÓHIRDETESEK

RÓNA fényképésznél

még július hónapban nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. lap és 120 lei
1 drb nagyítás összesen

Str. Alexandri 4.

Gazdáikodó jeligére levél van a kiadóban.

Grafológusnő bármilyen bajaiban segíteni tud. Taxa 20 lej. Oradea, Str. Moldova 58-a. 3117

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadó hivatalban.

Kártyából tenyérből és gyűrűből mutat, jelent és jövőt jósolok. Össz telep 40 utca 5. sz. 3214

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Utcái 1 szobás konyhas lakás augus. tus 1-re kiadó. Str. Scoalei 20.

Ujságarusításra jukát és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban. Piata Viteazul Mihai 4. szám.

Eladó új vászon complé, női kabát és mérleg. Str. Pavel 22. 3218

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

6 oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935 JULIUS 27.